

KAKO UPORABITI KOHEZIJSKO POLITIKO ZA FINANCIRANJE PROJEKTOV NA GORSKIH OBMOČJIH? TURIZEM

KAJ JE KOHEZIJSKA POLITIKA?

Kohezijska politika je največja naložbena politika Evropske unije. Zagotavlja finančna sredstva za zmanjševanje socialno-ekonomskih in teritorialnih razlik med državami članicami Evropske unije ter posameznimi regijami. Evropska pogodba o delovanju Evropske unije v 174. členu določa, da omenjena politika upošteva, da je treba posebno pozornost nameniti gorskim regijam.

KAKŠNI SO NJENI CILJI?

V obdobju od 2021 do 2027 bo kohezijska politika zasledovala pet ciljev:

**Pametnejša
Evropa**

inovacije, digitalizacija, gospodarska preobrazba in podpora MSP

**Bolj zelena
Evropa**

brezogljičnost, zelena energija, prilagajanje podnebnim spremembam

**Bolj povezana
Evropa**

strateški promet, digitalna omrežja, povezanost

**Bolj socialna
Evropa**

kakovostno zaposlovanje, izobraževanje, usposobljenost, socialna vključenost in enak dostop do zdravstvene oskrbe

**Evropa bližje
državljanom**

lokalno vodena strategija, trajnostni razvoj mest in podeželja

KOLIKO SREDSTEV JE NAMENJENIH?

Skupaj je bilo za kohezijsko politiko v obdobju od 2021 do 2027 namenjenih 392 milijard EUR, kar je skoraj tretjina celotnega proračuna EU. Sredstva pritekajo iz štirih glavnih skladov:

- 1 Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)
- 2 Kohezijski sklad (KS)
- 3 Evropski socialni sklad plus (ESS+)
- 4 Sklad za pravični prehod (SPP)

+ V okviru kohezijske politike je v obdobju od leta 2021 do 2027 Evropska unija začela izvajati program namenjen krepitvi gospodarskega okrevanja, ki se imenuje Next Generation EU in prinaša dodatnih 776,5 milijardami EUR.

KAKO DELUJE?

Evropska unija vsakih sedem let sprejme vrsto načel in prednostnih nalog za izvajanje kohezijske politike na evropski ravni. Nacionalni in regionalni organi v vsaki državi članici so nato skupaj z Evropsko unijo soodgovorni za opredelitev in izvajanje svojih operativnih programov. Ti programi določajo posebne prednostne naloge in ukrepe, ki so lahko predmet lokalnega financiranja v okviru kohezijske politike. Poleg teh programov se kohezijska politika izvaja tudi v okviru programov Interreg, ki so namenjeni financiranju projektov sodelovanja med regijami iz različnih držav.

Projekt je financiran s sredstvi Generalnega direktorata za regionalno in mestno politiko Evropske unije v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih št. 2020CE16BAT209.

NA KAKŠEN NAČIN KOHEZIJSKA POLITIKA PODPIRA VLAGANJA V GORSKI TURIZEM?

Gorska območja so glavne turistične destinacije v Evropi. Leta 2018 so bila gorska območja ciljna destinacija 13 odstotkov vseh potovanj Evropejcev. Turizem je pomemben gospodarski sektor evropskih gorskih območij, ker zagotavlja delovna mesta in spodbuja gospodarsko dejavnost. Prav tako pomaga pri **spodbujanju naravne in kulturne dediščine** teh območij. Vendar se gorski turizem spopada s številnimi izzivi. Sektor je izpostavljen podnebnim spremembam, ki vplivajo na debelino snežne odeje in zimski turizem. Delovna mesta v **turizmu so tudi izrazito sezonsko pogojena**. Poleg tega se gorski turizem sooča s potrebo po promociji dediščine, hkrati pa jo varuje, tako da preprečuje čezmerni turizem in razvija bolj trajnostne turistične prakse.

Kohezijska politika v okviru cilja 2 »Bolj zelena Evropa« podpira diverzifikacijo turističnih dejavnosti ter **oblikovanje celoletnih turističnih modelov** in bolj trajnostnih turističnih praks. Cilj 4 »Bolj socialna Evropa« lahko poleg tega pospešuje **ustvarjanje kvalificiranih in trajnostnih delovnih mest** ter izboljša krepitev zmogljivosti in usposabljanje akterjev v gorskem turizmu. In nenazadnje sredstva lahko pritekajo tudi v okviru cilja 5 »Evropa bližje državljanom«, katerega cilj je podpreti trajnostni razvoj podeželskih gorskih območij ter spodbujati lokalne pobude in **pobude od spodaj** navzgor.

Čemu služi ta informativni letak? Namen tega informativnega letaka je predstaviti nekaj **praktičnih primerov** rabe kohezijske politike na področju boja proti podnebnim spremembam v evropskih gorskih regijah med leti 2021 in 2027.

NAVDIHNITE SE

INTERREG POCTEFA

Ustrezni cilj: Razvoj čezmejnih območij kot trajnostnih turističnih destinacij potom promocije skupne kulturne dediščine.

Kako so vključena gorska območja? Na seznamu predlaganih dejavnosti so posebej omenjena gorska območja, ki predstavljajo znaten del regij, zajetih v programu.

Kateri projekti so lahko predmet financiranja?

- Seme za diverzifikacijo turizma, kot je podpora aktivnemu in naravnemu turizmu, izkustvenemu/senzoričnemu turizmu, športnemu, termalnemu turizmu, ekoturizmu in agroturizmu.
- Seme za desezonalizacijo gorskega turizma in povečanje privlačnosti pirenejskega območja za manj izkušene obiskovalce gora, kot so družine in starejši ljudje.
- Valorizacija lokalnih dobrin v turistične namene, npr. gastronomija, obrti, jezikovna in kulturna raznolikost.

Primeri upravičencev: javni organi, razvojne agencije, gospodarski akterji v turistični industriji, združenja v turističnem ali kulturnem in ustvarjalnem sektorju, raziskovalne organizacije.

Več informacij: <https://www.poctefa.eu>
Podatki za stik: Pirenejska delovna skupnost
info@poctefa.eu

Preglejte seznam upravičenih območij v Franciji, Andori in Španiji

OPERATIVNI PROGRAM ZA SEVERNOEGEJSKO REGIJO

Ustrezni cilj: Krepitev socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulturne in naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na podeželskih območjih.

Kako so vključena gorska območja?

Ta program izpostavlja, da je treba premagati pojav širjenja puščav in podpreti razvoj »goratih in polgoratih območij v notranjosti večjih otokov v regiji«.

Kateri projekti so lahko predmet financiranja?

- Varstvo in promocija kulturnih in naravnih virov.
- Sheme za razvoj spretnosti delavcev, brezposelnih in ranljivih skupin prebivalstva.
- Podpora lokalnim agencijam za krepitev zmogljivosti za načrtovanje, upravljanje in izvajanje strategij prostorskega razvoja.

Več informacij: <https://www.e-pepba.gr/>
Podatki za stik: Organ upravljanja severnoegejske regije
info@e-pepba.gr

Severnoegejska regija
(Grčija)

INTERREG ITALIJA-HRVAŠKA

Ustrezni cilj: Spodbujanje bolj strateškega in usklajenega upravljanja turizma, ki ustrezno vrednoti kulturno dediščino, podpira alternativni turizem in turizem posebnega interesa ter spodbuja zaposlovanje v sektorju, obenem pa zmanjšuje regionalno ranljivost sektorja.

Kako so vključena gorska območja?

Na seznamu predlaganih dejavnosti so posebej omenjena gorska območja, ki predstavljajo znaten del regij, zajetih v programu.

Kateri projekti so lahko predmet financiranja?

- Projekti, ki spodbujajo izkustveni turizem na obrobni območjih ter razvoj usklajenih ponudb in načrtov potovanj med obalnimi in notranjimi območji.
- Teritorialne marketinške kampanje za povečanje raznolikosti turizma na obrobni območjih.
- Oblikovanje čezmejnih blagovnih znamk in pilotnih projektov za trajnostni turizem, informacijske kampanje in dejavnosti usposabljanja za javne organe in organizatorje potovanj o trajnostnem turizmu.
- Skupne študije za oceno trendov, tokov in vpliva turizma.

Primeri upravičencev: javne institucije in organi, zasebna podjetja, turistične organizacije, nevladne organizacije, organizacije civilne družbe, lokalne akcijske skupine.

Več informacij: <https://www.italy-croatia.eu>
Podatki za stik: Sedeži skupnega sekretariata – Italija
js.italy-croatia@regione.veneto.it
Podružnice skupnega sekretariata – Hrvaška
js.it-hr.branch-offices@mrrfeu.hr

Preglejte seznam upravičenih območij v Italiji in na Hrvaškem

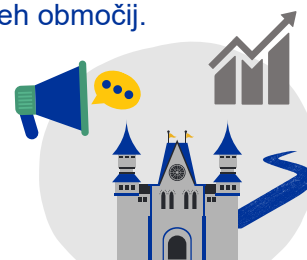
INTERREG POLSKA-SLOVAŠKA

Ustrezni cilj: Varstvo nacionalne in kulturne dediščine ob sočasnem omogočanju bolj trajnostnega in integriranega turizma.

Kako so vključena gorska območja? Program je posebej namenjen turističnim destinacijam na gorskih območjih in območjih Natura 2000, zato je odprt za upravičence s teh območij.

Kateri projekti so lahko predmet financiranja?

- Revitalizacija kulturnih spomenikov, podaljševanje poti.
- Razvoj in promocija skupnih turističnih ponudb, pobud in produktov za spodbujanje gospodarskega razvoja in ohranjanje lokalnih delovnih mest.

Primeri upravičencev: območja projekta Natura2000, zasebna podjetja, javni organi, nevladne organizacije.

Več informacij: <https://pl.plsk.eu>
Podatki za stik: Organ upravljanja – Ministrstvo
za sklade in regionalno politiko
agnieszka.lubienska@mfipr.gov.pl

Preglejte seznam upravičenih območij
na Poljskem in Slovaškem

KOMU LAHKO KORISTIJO OMENJENA SREDSTVA?

Javne in zasebne organizacije lahko prejmejo sredstva v okviru kohezijske politike, pod pogojem, da prispevajo dodano vrednost k izvajanju projektov. Organizacije lahko sodelujejo kot projektni partnerji, lahko pa prispevajo tudi kot opazovalci ali zunanji strokovnjaki. Fizične osebe na splošno ne sodelujejo kot projektni partnerji v teritorialnih programih, vendar so lahko upravičeni do sredstev v okviru ESS+. Zgornji operativni programi predvidevajo neizčrpen seznam morebitnih upravičencev.

Ta dokument je bil oblikovan v začetku leta 2022 in temelji na osnutku operativnih programov. Zato se lahko del vsebine še naknadno spremeni. Končno besedilo operativnih programov, financiranih v okviru kohezijske politike 2021–2027, bo na voljo na naslednji QR kodi:

KAJ JE MONTANA174?

Montana174 je komunikacijska kampanja, katere namen je obveščati gorsko prebivalstvo o številnih priložnostih, ki jih nudi kohezijska politika na gorskih območjih. Kohezijska politika na gorskih območjih omogoča sredstva za krepitev digitalnih in socialnih inovacij, pospeševanje ublažitve podnebnih sprememb in prilagoditve nanje, podporo turizmu, spodbujanje zaposlovanja mladih in izboljšanje mobilnosti.

www.montana174.org

Ta publikacija odraža izključno avtorjevo stališče. Evropska komisija ni odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje navedena publikacija.

